

Memorandum

Vertrouwelijk

Datum : 21 augustus 2012
Aan : Statencommissie Wonen, Maatschappij en Cultuur
Van : College van Gedeputeerde Staten
Onderwerp : Financiële problematiek De Utrechtse Spelen
Bijlage : 1

Geachte dames en heren,

Met deze memo informeer ik u vertrouwelijk over het ontstane financieel tekort bij stichting De Utrechtse Spelen (DUS). Het betreft hier de actuele situatie op 16 augustus.

In de bijlage treft u de brief die vertrouwelijk aan de raadscommissie M&S van de gemeente Utrecht wordt gestuurd. Daarin vindt u een uitgebreide achtergrond over de oorzaken, aanleiding en mogelijke oplossingsrichtingen. In dit memo richt ik me met name op de provinciale aspecten.

Sinds de Cultuurnotaperiode 2009-2012 fungeert DUS als het regiogezelschap van gemeente en provincie Utrecht. Ook voor de nieuwe Cultuurnotaperiode 2013-2016 heeft DUS een positief advies van de Raad voor Cultuur en van de ad hoc Commissie Cultuurnota van de gemeente Utrecht gekregen voor deze functie in de Basisinfrastructuur. De provincie beëindigt, in lijn met de keuze van het College voor het uitvoeren van kerntaken, de subsidierelatie met DUS met ingang van 2013. In de afgelopen periode heeft DUS naam gemaakt met enkele succesvolle producties, zoals onder meer 'De Ingebeelde Zieke' en 'Augustus: Oklahoma'.

De financiële situatie van regiogezelschap DUS is zorgwekkend. Medio augustus bedraagt de grootte van het tekort 1,2 mln. euro. Het is inmiddels duidelijk geworden dat Stichting De Utrechtse Spelen niet in staat is zelfstandig tot een oplossing te komen.

Voor de sanering ervan en voorkoming van een faillissement doet de organisatie een beroep op gemeente en provincie Utrecht en de crediteuren. Daarnaast is het de bedoeling dat met het exploitatieoverschot dat in 2013 behaald zou moeten worden een externe lening wordt terugbetaald. Om dat overschot te kunnen behalen en ter voorkoming van problemen in de toekomst vindt in de komende maanden een rigoureuze omvorming van de organisatie plaats.

Op dit moment onderzoekt de gemeente Utrecht, in nauw overleg met de provincie, bovenstaande mogelijkheid en andere scenario's om een oplossing te vinden voor de ontstane problematiek. Hierbij wordt ook het Rijk betrokken.

Hoewel de provincie de subsidierelatie met ingang van 2013 beëindigt, acht ik het van groot belang dat het theatergezelschap blijft voortbestaan. De Utrechtse Spelen is zoals gezegd door het ministerie opgenomen in de Basisinfrastructuur. Dat brengt met zich mee dat het in de komende vier jaar een landelijke subsidie van in totaal 6 mln. euro ontvangt. Er is een gerede kans dat het ministerie dit bedrag bij een faillissement van DUS waarschijnlijk aan een ander gezelschap in een andere regio toekent.

Daarnaast is DUS het grootste theatergezelschap van de provincie en speelt het een belangrijke rol in het binnenhalen van de nominatie Utrecht Culturele Hoofdstad 2018. Ook in dat kader is het van belang dat de 6 mln. euro voor Utrecht behouden blijft. Bovendien werkt DUS samen met veel andere

Utrechtse gezelschappen en neemt het jonge makers onder zijn hoede. Zodoende speelt de instelling een verbindende rol in de Utrechtse culturele sector.

De provincie overweegt dan ook een eenmalige bijdrage te verlenen van maximaal € 200.000,-. Een provinciale subsidie kan ten laste komen van de begroting Cultuur; daarin zijn voldoende middelen beschikbaar voor een provinciale bijdrage van € 200.000,-.

Uiteraard verlenen wij alleen een bijdrage als de gemeente Utrecht een gelijke subsidie toekent en ook andere partijen bereid zijn bij te dragen. Voorwaarden voor een provinciale subsidie is in ieder geval een uitgebreid boekenonderzoek door een financieel expert zodat zeker is dat onze bijdrage goed is besteed. Het doel is dat een financieel en inhoudelijk stevige organisatie resteert die na 2012 een aanzienlijke rol blijft vervullen in de Utrechtse culturele sector.

Over de uitkomst van te voeren overleggen en over de inzet van partijen houd ik u op de hoogte.

Op 19 augustus is de volgende productie van DUS, 'Veel gedoe om niks', in première gegaan. Om de kaartverkoop voor deze voorstelling niet te laten beïnvloeden door negatieve berichtgeving omtrent de financiële situatie vraag ik u om vertrouwelijk om te gaan met deze informatie. Na de eerste speelweek zal de stichting haar werknemers en crediteuren informeren.

Gedeputeerde Mariëtte Pennarts.

Burgemeester en Wethouders

Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 030 – 286 10 00 Fax 030 – 286 12 24
www.utrecht.nl

Commissie Mens & Samenleving

GEHEIM

Behandeld door	Norine Terpstra	Datum	21 augustus 2012
Doorkiesnummer	030-2868294	Ons kenmerk	12.081522
E-mail	n.terpstra@utrecht.nl	Onderwerp	Financieel tekort stichting De Utrechtse Spelen
Bijlage(n)	geen	Verzonden	Bij antwoord datum, kenmerk en onderwerp vermelden
Uw kenmerk			
Uw brief van			

Geachte commissieleden,

Met deze brief informeren wij u over het ontstaan van een financieel tekort bij stichting De Utrechtse Spelen (DUS). Vanwege de financiële belangen van DUS hebben wij op grond van artikel 86 lid 2 Gemeentewet en artikel 10 lid 2 sub b van de WOB geheimhouding opgelegd tot het moment waarop DUS zelf met een persbericht naar buiten treedt over deze problematiek. Naar verwachting gebeurt dat volgende week (week 35).

Sinds de Cultuurnotaperiode 2009–2012 fungeert DUS als ons regiogezelschap. Ook voor de nieuwe Cultuurnotaperiode 2013–2016 heeft DUS een positief advies van de Raad voor Cultuur en van de ad hoc Commissie Cultuurnota gekregen voor deze functie in de Basisinfrastructuur. In de afgelopen periode heeft DUS naam gemaakt met enkele succesvolle producties, zoals onder meer 'De Ingebeelde Zieke' en 'Augustus: Oklahoma'.

Uit het jaarverslag 2011 dat in april aan ons is voorgelegd blijkt dat specifiek door één productie, de opera 'Orfeo ed Euridice', een financieel tekort is ontstaan. De jaarrekening toont een negatief exploitatieresultaat van ruim € 600.000. Ongeveer € 100.000 kan ten laste van het eigen vermogen worden gebracht, dat hiermee afsluit op € 500.000 negatief. De publieksbelangstelling was weliswaar aanzienlijk, maar door het verhoudingsgewijs hoge toegangstarief hadden zowel het achterblijven van de vraag als tariefaanpassing om die vraag te stimuleren aanzienlijke budgettaire gevolgen. Daarnaast heeft een kostenoverschrijding op met name de posten 'locatie', 'licht' en 'decor' plaatsgevonden. In het bestuursverslag 2011 valt te lezen dat de directie en Raad van Toezicht maatregelen hebben getroffen waarop de verwachting werd gebaseerd dat het ontstane tekort van 2011 in het jaar 2012 volledig kon worden gecompenseerd. Het belangrijkste besluit was de herneming van de opera 'Orfeo ed Euridice' op Paleis Soestdijk met de argumentatie dat het grootste deel van de productiekosten reeds was genomen waardoor in de directe sfeer van kosten en opbrengsten een gunstig resultaat kon worden bereikt. Op basis van een enquête onder het publiek en marktonderzoek verwachtte DUS met de kaartverkoop van deze reprise in 2012 het exploitatietekort in 2011 volledig ongedaan te kunnen maken. De accountant heeft bij de verantwoording 2011 een goedkeurende verklaring afgegeven en heeft een voorbehoud met betrekking tot de continuïteit niet nodig geacht, omdat hij de gunstige verwachting van het resultaat 2012 op dat moment plausibel achtte.

Bij de kredietbewaking van 31 mei 2012 bleek echter het werkelijke beeld sterk achter te blijven bij de verwachting. Het begrote positieve resultaat over 2012 sloeg om in aanzienlijk tekort van bijna € 300.000 en dat beeld is in augustus nog eens verder bijgesteld tot een tekort van ca. € 500.000.

Burgemeester en Wethouders

Datum 21 augustus 2012
Ons kenmerk 12.081522

Duidelijk is geworden dat DUS niet in staat is geweest om de benodigde inkomsten bij de reprise van de opera te genereren.

De Raad van Toezicht en de directie hebben de gesignaleerde problemen niet tijdig en actief bij hun grootste subsidiënten, het Ministerie van OCW (2011: € 1.532.440), gemeente (2011: € 438.335) en provincie Utrecht (2011: € 455.000), gemeld. Alleen al de forse afwijking van de begrotingen 2011 en 2012 hadden moeten leiden tot benoeming en bespreking van een risico in de exploitatie.

In een gesprek met directie en Raad van Toezicht heeft wethouder Lintmeijer namens ons zijn onvrede hierover uitgesproken en hen gewezen op deze verantwoordelijkheid. Daarnaast hebben Gedeputeerde Cultuur van de provincie Utrecht mw. Pennarts en wethouder Lintmeijer schriftelijk de Raad van Toezicht erop aangesproken dat het toezicht tekort heeft geschoten en erop aangedrongen dat de Raad van Toezicht zijn verantwoordelijkheid neemt en met nauwgezetheid en urgentie maatregelen treft om de opgelopen tekorten waar mogelijk terug te dringen. De continuïteit van DUS is zonder meer in het geding.

Het is inmiddels duidelijk geworden dat Stichting De Utrechtse Spelen niet in staat is zelfstandig tot een oplossing te komen. Enkel op basis van aanzienlijke extra bijdragen en een strak saneringsplan van DUS zelf is een perspectief voor de organisatie en functie voorstelbaar. Wij verwachten dat directie en Raad van Toezicht hiervoor zelf (ook) met voorstellen komen. Op dit moment onderzoeken wij verschillende scenario's om, binnen het programma Cultuur, een oplossing te vinden voor de ontstane problematiek. Hierbij treden wij ook in overleg met onze twee partners in het cultuurconvenant, provincie en Rijk. Ook van de bereidheid van andere partijen hangt af of, onder strenge condities richting DUS, voldoende ruimte kan worden gecreëerd voor een constructieve oplossing.

Op 16 augustus jl. is de volgende productie van DUS, 'Veel gedoe om niks', in première gegaan. Mede om de kaartverkoop voor deze voorstelling niet te laten beïnvloeden door negatieve berichtgeving omtrent de financiële situatie, verstrekken wij u deze informatie op dit moment geheim. Na de eerste speelweek zal de stichting haar werknemers en crediteuren informeren. Vervolgens is DUS voornemens om volgende week een persbericht te publiceren. Uiteraard is de informatie daarna openbaar.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

De burgemeester,